

professorat ved Columbia University fik tid til at påtage sig mange faglige hverv, udarbejde sine omfattende værker, der behandlede væsentlige sider af De forenede Staters historie, skrive en mængde afhandlinger og holde utallige foredrag, samtidig med at han fandt timer til en næsten uoverskuelig læsning. To sætninger fra Billingtons introduktion prenter sig i læserens erindring: »Allan Nevins så læsningen af historie som menneskets håb og frelse« og »Tid var den forbrugsartikel, som Allan Nevins værdsatte højest, for dagen rummede alt for få minutter for ham til at han kunne gennemføre alt, hvad han ønskede at gennemføre«.

Samlingen giver et fascinerende indtryk af Nevins vidtspændende interesser og evne til at se historikerens problemer i et stort perspektiv. Overskrifterne på de fem afsnit antyder dette: (1) Formålet med historie; (2) En spredning af den historiske horisont; (3) Historikeren og de sociale videnskaber; (4) Værktøj til historikerens taske og (5) Det nittende århundredes store historikere. Ikke mindst dette sidste afsnit, hvori Nevins skildrer de amerikanske historikere han værdsatte højest: George Bancroft, John Lothrop Motley, Francis Parkman, Hermann Eduard von Holst, John Bach McMaster, Henry Adams og James Ford, er eksempler på, hvor betydningsfuldt kendskab til fagets store udøvere er for en historikers udvikling.

Allan Nevins on History læses som en inciterende selvbiografi af en stor historiker og bør ikke mindst læses af vor tids eksamensorienterede og erhvervsplagede unge historikere.

Sven Henningsen

Kenneth Harrison: The Framework of Anglo-Saxon History to A. D. 900. Cambridge University Press, 1976. viii+170 s., £ 6.00.

Cambridge-historikeren Kenneth Harrison har tidligere behandlet kronologiske problemer i et antal mindre artikler; blandt andet har han undersøgt problemet om årets begyndelse i det angelsaksiske England, et spørgsmål der vil være velkendt for alle benyttede af den oldengelske kronike med dens meddelelser om vikingernes erobring af England (Anglo-Saxon England 2: 51-70). Adskilligt fra disse tidligere arbejder genfindes i denne bog, hvor forfatteren søger at give en grundigere indføring i og samtidig et mere samlet overblik over de kronologiske systemer, som er anvendt i England i denne periode. En central skikkelse er naturligvis Beda, der selv blandt sine hovedværker kan opregne en *De Temporum Ratione*, men Harrison begynder med Bedas forudsætninger i angelsaksisk, hedensk tidsregning og i kirkens påskeberegningstabeller, navnlig det af Dionysius Exiguus i begyndelsen af det 6. århundrede lancerede system. Forfatteren kalder beskedent sin bog for en »first approximation«, men det bør ikke forlede nogen til at tage let på den. Den repræsenterer et grundigt stykke forskning i et meget indviklet emne, og det er udført med stor dygtighed. Blandt resultaterne må nævnes, at en række diplomer herefter i kraft af deres dateringsformler kan regnes for mere tilforladelige end hidtil. Årsbegyndelse efter indiktion, være sig den byzantinske eller den bedanske, har ikke været brugt. Beda fremtræder som den der frem for nogen har bidraget til, at datering ved hjælp af indiktion gik af brug til fordel for den kristne æra, og det kunne næppe falde nogen middelalderlig teolog ind, at et år efter Herrens kødbliven kunne begynde med noget som helst andet end en årsdag for denne begivenhed. At gribe tilbage til indiktionen i det niende århundrede ville være et helt specielt udslag af antikvariske tilbøjeligheder, og Harrison giver en bedre forklaring på alle de kildesteder, som tidligere er tolket i denne retning.

Niels Lund